

Aan
de gemeenteraad

Datum 1 november 2022
Zaaknummer 2022-0175308
Betreft Akkoord te gaan met de doelen van het Crisis- en herstellfonds

Vergadering van

Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Financiën (inclusief overhead)
Pijler Bestuur en Middelen
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Strategie & Control
Auteur: Aart Jan Bette
E-mail: aj.bette@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Aart Jan Bette
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

akkoord te gaan met de volgende doelen van het Crisis en herstellfonds van € 5,112 miljoen zoals opgenomen in de begroting 2023:

- de doelen van het al bestaande Coronacrisis- en herstellfonds dat is gericht op het snel en flexibel inspelen op de gevolgen van de Coronacrisis over de volle breedte van het gemeentelijk domein;
- tijdelijke ondersteuning van activiteiten met een sociaal maatschappelijke functie wanneer deze als gevolg van aantoonbaar sterke kostenstijgingen in het bijzonder als gevolg van de energiecrisis (definitief of gedeeltelijk) niet door dreigen te kunnen gaan;

akkoord te gaan met de volgende nu al voorgenomen bestedingen van deze middelen:

- een bijdrage van € 100.000,- in 2023 voor accountmanager ten behoeve van de verdere uitvoering van de actielijn "Samen sterker uit de crisis" in het door de raad vastgestelde Herstelplan Dordtse Economie en Werkgelegenheid;
- een bijdrage van € 500.000,- voor het initiatief "Een warme ontmoeting". Binnen dit initiatief werken diverse partners uit de stad aan de openstelling van locaties waar inwoners deze winter terecht kunnen voor warmte en een kop koffie;

akkoord te gaan om het totale bedrag aan incidentele subsidies (maximaal € 10.000,- per aanvraag), die mogelijk nog in 2022 worden verstrekt voor activiteiten binnen de doelstellingen van het fonds, te verwerken in het jaarrekeningenresultaat 2022;

de middelen uit de reserve "Crisis- en herstellfonds" toe te voegen aan de exploitatie voor:

- € 4.385.000 op Programma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
- € 100.000,- op Programma Levendig, leefbaar & veilig Dordrecht;
- € 400.000,- op Programma Gezond, sociaal & zorgzaam Dordrecht;
- € 100.000,- op Programma Lerend & ondernemend Dordrecht,

en de begroting dienovereenkomstig te wijzigen conform de begrotingswijziging met het nummer 55103.

Deadline

Behandeling in college op 1 november zodat de raad het voorstel ontvangt voor de begrotingsbehandeling.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het huidige Coronacrisis- en herstelfonds is een bestemmingsreserve waarmee het college beleidsmaatregelen kan financieren. Financiering vereist goedkeuring van de raad van concrete voorstellen van het college voor het gebruik van deze reserve. De raad heeft budgetrecht.

Het college stelt voor dat maatschappelijke partners een beroep kunnen doen op de middelen in het fonds en dit vereist toevoeging van de middelen uit dit fonds aan de exploitatie van de gemeente. Voor de toewijzing van middelen zal het college nadere regels (een subsidieregeling) vaststellen. Het college is hiervoor bevoegd op grond van de algemene subsidieverordening (Asv). De nadere regels zullen na vaststelling via een raadsinformatiebrief aan de raad worden gestuurd.

Het college zal uiterlijk in december 2022 nadere regels (subsieregeling) vaststellen. Hierbij zullen ook de regels uit de Regelingen COVID-19 gerelateerde maatregelen voor het verstrekken van subsidies worden verlengd. Indien een aanvraag het bedrag van € 500.000,- te boven gaat, zal het college de raad de gelegenheid bieden om zijn wensen en bedenkingen op het voorgenomen besluit van het college kenbaar te maken. De gemeenteraad wordt op kwartaalbasis geïnformeerd over alle verstrekkingen vanuit het fonds.

Het college wil ook in 2022 al de mogelijkheid hebben om op incidentele basis subsidies te verlenen voor bedragen lager dan € 10.000,- per aanvraag. Het college kan dergelijke subsidies verstrekken op grond van artikel 3 Asv, maar de raad dient hiervoor wel middelen ter beschikking te hebben gesteld. Deze middelen zijn nog niet beschikbaar gesteld. Om praktische redenen en gelet op de hoogte van het bedrag per aanvraag (maximaal € 10.000,-) vraagt het college om akkoord deze incidentele subsidies te verwerken in het jaarrekeningenresultaat 2022.

Voor de nu al voorgenomen bijdragen aan "Samen sterker uit de crisis" en "Een warme ontmoeting" vraagt het college de raad om instemming zodat deze initiatieven in 2022 al zekerheid hebben over financiering.

Wat is het doel?

Crisis- en herstelfonds

De coronacrisis, de stijging van energieprijzen en de kostenstijgingen die mede daardoor ontstaan hebben grote gevolgen voor maatschappelijke organisaties, ondernemers, verenigingen en de inwoners van onze stad. Het college is in de afgelopen periode daarover veelvuldig in gesprek geweest met de stad. We hebben oog voor de zorgen en vinden het belangrijk om een stap naar voren te zetten in aanvulling op de maatregelen die we de afgelopen jaren reeds hebben genomen. Als lokale overheid nemen wij daarmee onze verantwoordelijkheid omdat de landelijke overheid nog onvoldoende perspectief biedt.

Daarom heeft het college besloten een crisis- en herstelfonds in richten. Het doel van het crisis en herstelfonds is opgenomen in de aanbiedingsbrief voor het vaststellen van de begroting 2023. In het huidige voorstel werken we dit nader uit door het doel op te splitsen in twee delen.

Het eerste doel is om activiteiten met een sociaal maatschappelijke functie te ondersteunen. Dit wordt mogelijk wanneer activiteiten als gevolg van aantoonbaar sterke kostenstijgingen in het bijzonder als gevolg van de energiecrisis (definitief of gedeeltelijk) niet door dreigen te kunnen gaan. Zulke activiteiten kunnen worden uitgevoerd door organisaties met een sociaal maatschappelijke functie of andere organisaties. Uit het fonds kan een organisatie die de activiteit uitvoert een bijdrage van de gemeente ontvangen aan de extra kosten.

Het tweede doel is hetzelfde als dat van het al bestaande coronacrisis en herstelfonds dat is gericht op het snel en flexibel inspelen op de gevolgen van de coronacrisis over de volle breedte van het gemeentelijk domein.

De typen activiteiten definiëren we in de subsidieregeling (de nadere regels). Niet limitatief gaat het bijvoorbeeld om sport, cultuur, voorziening van voedsel en kleding en evenementen. Mogelijke ontvangende partijen zijn dan (sport)verenigingen, culturele instellingen, voedsel- en kledingbanken, andere maatschappelijke organisaties en organisatoren van evenementen. De middelen zijn beschikbaar over de gehele breedte van het gemeentelijk domein. Voor coronagerelateerde inzet gaan we uit van verlenging van de bestaande regels.

Op voorhand is niet aan te geven welke bedragen voor welke domeinen nodig zijn. Daarom zijn deze middelen toegevoegd aan het programma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht. Bij de Bestuursrapportage vindt op basis van de aanvragen een nadere uitsplitsing plaats.

Maatregelen van Rijksoverheid en gemeente(s) moeten elkaar aanvullen. Een bijdrage uit het fonds is alleen mogelijk als er onvoldoende Rijkssteun beschikbaar is.

Samen sterker uit de crisis

Uit het Coronacrisis- en herstellfonds is in 2021 door de raad een eerste trekking van € 2,1 miljoen goedgekeurd voor het Herstelplan Dordtse Economie en Werkgelegenheid met een looptijd van maximaal drie jaar. Een van de actielijnen uit het herstelplan is 'Samen sterker uit de crisis'. Deze actielijn is gericht op de versterking van de organisatiegraad en -structuur waarmee een fundament ontstaat voor een vitale, toekomstbestendige bedrijfsomgeving op alle werklocaties in de stad. Voor de binnenstad hangt dat samen met een professionaliseringsslag in de samenwerking tussen ondernemers/gebruikers (retail en horeca), vastgoedeigenaren en gemeente.

Een warme ontmoeting

Veel inwoners worden geconfronteerd met sterk stijgende kosten voor levensonderhoud, waaronder een sterk stijgende energierekening. Voor de inwoners met de laagste inkomens is er de energietoeslag. Die is niet voor iedereen toereikend om de stijgende kosten te dekken. Wij vinden het van groot belang dat onze inwoners deze winter niet in de kou zitten.

Met het initiatief "een warme ontmoeting" werken diverse partners uit de stad aan de openstelling van locaties waar inwoners deze winter terecht kunnen voor warmte en een kop koffie. Dit om inwoners de mogelijkheid te geven elkaar in een warme omgeving te ontmoeten en zodoende energiekosten thuis te besparen.

Wat zijn per besispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Crisis- en herstellfonds

Wij hebben in de begroting 2023 een crisis- en herstellfonds gevormd. Deze middelen zijn opgenomen in een bestemmingsreserve. Door toevoeging van de middelen aan de exploitatie ontstaat ruimte om snel op de doelen van het fonds in te spelen.

Het crisis- en herstellfonds is bestemd voor hulp bij het opvangen van gevolgen van kostenstijgingen en de energiecrisis. Wij zorgen zo voor financiële ruimte om ondersteuning te kunnen bieden wanneer bepaalde activiteiten in de stad (definitief of gedeeltelijk) niet door dreigen te kunnen gaan. Dit doel komt naast het al bestaande doel van het Coronacrisis- en herstellfonds dat is gericht op het snel en flexibel inspelen op de gevolgen van de coronacrisis over de volle breedte van het gemeentelijk domein. Het is verstandig om ook dit doel vast te houden zodat de gemeente de ruimte heeft om middelen in te zetten als dit nodig is. Maatschappelijke partners kunnen een beroep doen op de middelen in het fonds.

Bij de inzet van het crisisfonds willen we niet alleen de effecten van de crises verlichten maar ook de basis leggen voor een duurzaam herstel en het versterken van de fundamenten voor dit herstel. Bij de coronacrisis kwam dit bijvoorbeeld tot uitdrukking in het Herstelplan voor de Dordtse economie waar het gaat om versterking van de organisatiegraad- en structuur. Ook bij het opvangen van kostenstijgingen en de energiecrisis willen zoveel mogelijk deze koppeling leggen in het bijzonder bij de duurzaamheidsopgave.

Voor de verstrekking van de gelden is het nodig om nadere regels (een subsidieregeling) vast te stellen. Deze regeling gaat bijvoorbeeld over de typen activiteiten, de doelgroep van ontvangers, de kosten die met de middelen kunnen worden gedekt. Verder gaan wij een koppeling leggen met andere beleidsdoelen van de gemeente, zoals de duurzaamheidsopgave (instellingen stimuleren om hun verbruik te beperken en energiebesparende maatregelen te treffen) en de maatschappelijke bijdrage die we vragen van instellingen in ruil voor de steun. De regeling vraagt een zorgvuldige uitwerking en deze zal uiterlijk in december 2022 na vaststelling door ons college met uw raad

worden gedeeld via een raadsinformatiebrief (RIB). Voor coronagerelateerde inzet gaan we uit van verlenging van de bestaande regels. Ook deze verlenging zal – na vaststelling door ons college in dezelfde RIB met uw raad worden gedeeld.

Samen sterker uit de crisis

Om verdere invulling te geven aan het herstelplan en de juiste aandacht te geven aan de publiek-private samenwerking is meer capaciteit nodig voor het Binnenstadbedrijf Dordrecht (BBD). De huidige inzet van de kwartiermaker binnen de POBD is mede met de middelen voor het herstelplan gefinancierd. De kwartiermaker heeft al veel resultaat opgeleverd, de organisatie is echter nog te kwetsbaar. Dit betekent dat er capaciteit nodig is voor de dagelijkse gang van zaken in de vorm van accountmanagement voor de uitvoering en het organiseren en onderhouden van contacten. Ook is er ondersteuning voor de facilitaire en financiële administratie nodig. De inzet van accountmanagement is daarom per direct gewenst.

Inhuur kan nodig zijn en daarom wordt een bijdrage gevraagd. Hiervoor is een budget van € 100.000 gereserveerd op het programma Levendig, leefbaar & veilig Dordrecht. De bijdrage uit fonds dient als startsubsidie om in 2023 verder te kunnen werken aan de versterking van de organisatiegraad en gezamenlijke activiteiten in de binnenstad, zodat bij de beoogde start van het Ondernemersfonds in 2024 de financiering hiervan via de OZB niet-woningen kan worden overgenomen en de werkwijze structureel is geborgd.

Een warme ontmoeting

We verwachten dat in de wijken Wielwijk, Krispijn, Crabbehof, Binnenstad, Staart, Sterrenburg en Stadspolders de energiearmoede het hardst toeslaat. Voor deze wijken willen we:

- Gedurende de hele week van tot 10.00 tot 22.00 één verwarmde locatie hebben waar bewoners zich welkom voelen en koffie en thee gratis verstrekt wordt.
- Dit gedurende de winterperiode, dat wil zeggen start zo snel mogelijk en doorloop tot en met maart 2023.
- Onderzoeken of we per locatie een randprogramma kunnen aanbieden zoals bijvoorbeeld het aanbieden van een warme maaltijd voor € 2,50, kinderactiviteiten, etc of een douchevoorziening moeten verschaffen.

Naast een versterking van de bestaanszekerheid van inwoners door de bijdrage in de vermindering aan de energiearmoede dient dit initiatief secundaire doelen. Zo kan het bijdragen aan vermindering van eenzaamheid en vergroting van de sociale cohesie in de wijk.

We hebben per wijk met de beheerders van diverse locaties gesproken over realisatie van dit initiatief. Uit de gesprekken bleek dat per wijk de onderstaande locaties de beste kansen bieden voor realisatie:

1. Wielwijk, de Admiraal.
2. Krispijn, de Koloriet.
3. Crabbehof, de Stoof.
4. Binnenstad, de Bibliotheek.
5. Staart, de Wijkhaven.
6. Sterrenburg, het Cultureel Centrum.
7. Stadspolders, het Polderwiel.

Mocht blijken dat een andere locatie, zoals een sportvereniging of verenigingshal, sneller, eenvoudiger en goedkoper te realiseren is, dan maken we uiteraard gebruik van die locatie.

De kosten van het initiatief kunnen grofweg ondergebracht worden in de posten:

- Energiekosten ten behoeve van de verwarming.
- Kosten professionele ondersteuner op de locatie.
- Schoonmaakkosten.
- Eventuele kosten voor randprogrammering.

Hiervoor is een budget gereserveerd van resp. € 100.000 op het programma Lerend & Ondernemend Dordrecht en € 400.000 op het programma Gezond, sociaal & zorgzaam Dordrecht.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

De toekomstige ontwikkeling van de (energie)prijzen en coronacrisis is onvoorspelbaar. Het is daarom mogelijk dat er op termijn meer middelen nodig zijn. Als dat zo is, zal het college met een aanvullend voorstel komen. Het fonds heeft vanwege deze onzekerheden een meerjarig karakter.

Verder is om dezelfde reden de verdeling van middelen over de begrotingsprogramma's niet voorspelbaar. Wij kunnen niet voorspellen waar de effecten zullen optreden, welke inzet van middelen daarbij past en welke verhouding tussen inzet door ons college en aanvragen van middelen door maatschappelijke partners. Daarom is ervoor gekozen om het restant budget vooralsnog te alloceren op het algemene programma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht. Budgetten zullen we bijstellen bij verzamelvoorstel of bij de Bestuursrapportage 2023.

Tot slot zijn er ook nu al maatschappelijke organisaties die zich melden en op korte termijn hulp nodig hebben. Deze organisaties, zoals de Kledingbank, kwalificeren zich overduidelijk voor de doelstelling die we met het fonds nastreven en het gaat bovendien om relatief zeer bescheiden bedragen. We zullen bij deze aanvragen daarom mogelijk al in 2022 reeds tot steunverlening overgaan om de continuïteit van deze organisaties te borgen.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Crisis en herstellfonds

Het instellen van een Crisis- en herstellfonds is een initiatief van ons college. Dit initiatief is gebaseerd op de signalen uit de (Dordtse) samenleving dat de stijging van energieprijzen en de (mede daardoor ontstane) kostenstijgingen grote gevolgen heeft en gaat hebben voor instellingen en activiteiten in de stad. Maatschappelijke partners kunnen een beroep doen op de middelen uit het fonds, daarmee komt het initiatief voor het gebruik van het fonds voor een belangrijk deel bij deze partners te liggen. Wanneer het college de middelen uit eigen initiatief inzet, zal het aangeven welk participatieproces is doorlopen in het raadsvoorstel dan wel in de toegezegde periodieke informatie aan de raad.

Samen sterker uit de crisis

Uit de contacten in de eerste fase van het Herstelplan blijkt dat er draagvlak is bij betrokken partijen om de huidige kwartiermaker in deze rol te laten groeien en hem te behouden voor de binnenstad. Dit betekent dat er capaciteit nodig is voor de dagelijkse gang van zaken in de vorm van accountmanagement.

Een warme ontmoeting

Aan dit initiatief werken Contour de Twern, de Bibliotheek, Trivire, Woonbron, Samen Dordt, de regisseur energiehulp, Sociaal Wijkteams, Toppie, de Sociale Dienst, Inzet 078 en de Popcentrale mee. Later worden ook Stichting MBO, Stichting Present, de Rotary en de Lions aangehaakt.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Wijzigen Regelingen COVID-19 gerelateerde subsidiëring sportverenigingen en culturele organisaties - Collegevoorstel;

Vaststellen Begroting 2023 gemeente Dordrecht - Raadsvoorstel;

Herstelplan Dordtse Economie en Werkgelegenheid - Raadsvoorstel;

Coronacrisis- en herstellfonds - Raadsvoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

- De instelling van de bestemmingsreserve Coronacrisis- en herstellfonds, zaaknummer 2021-0028435.
- Raadsvoorstel Herstelplan Dordtse Economie en Werkgelegenheid, zaaknummer 2021-0017448.
- Begroting 2023.
- Regelingen COVID-19 gerelateerde subsidiëring sportverenigingen en culturele instellingen.

Hoe wordt dit betaald?

In de begroting 2023 is een reserve gevormd van € 5,112 miljoen. Hiervan is reeds een bedrag van € 126.999 gereserveerd voor de organisatie van evenementen. Het restant saldo van het fonds

ad € 4,385 miljoen wordt toegevoegd aan de exploitatie. De middelen voor *Samen sterker uit de crisis* (€ 100.000,-) en *Een warme ontmoeting* (€ 500.000,-) zijn tevens specifiek toegevoegd aan de exploitatie.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Voor de toewijzing van middelen zullen wij nadere regels opstellen. De nadere regels zullen in een raadsinformatiebrief aan uw raad worden gestuurd.

De raad zal eens per kwartaal worden geïnformeerd over de inzet van de middelen.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 1 november 2022 inzake Akkoord te gaan met de doelen van het Crisis- en herstelfonds;

gelet op artikel 192, lid 1 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

akkoord te gaan met de volgende doelen van het Crisis en herstelfonds van € 5,112 miljoen zoals opgenomen in de begroting 2023:

- de doelen van het al bestaande Coronacrisis- en herstelfonds dat is gericht op het snel en flexibel inspelen op de gevolgen van de Coronacrisis over de volle breedte van het gemeentelijk domein;
- tijdelijke ondersteuning van activiteiten met een sociaal maatschappelijke functie wanneer deze als gevolg van aantoonbaar sterke kostenstijgingen in het bijzonder als gevolg van de energiecrisis (definitief of gedeeltelijk) niet door dreigen te kunnen gaan;

akkoord te gaan met de volgende nu al voorgenomen bestedingen van deze middelen:

- een bijdrage van € 100.000,- in 2023 voor accountmanager ten behoeve van de verdere uitvoering van de actielijn "Samen sterker uit de crisis" in het door de raad vastgestelde Herstelplan Dordtse Economie en Werkgelegenheid;
- een bijdrage van € 500.000,- voor het initiatief "Een warme ontmoeting". Binnen dit initiatief werken diverse partners uit de stad aan de openstelling van locaties waar inwoners deze winter terecht kunnen voor warmte en een kop koffie;

akkoord te gaan om het totale bedrag aan incidentele subsidies (maximaal € 10.000,- per aanvraag), die mogelijk nog in 2022 worden verstrekt voor activiteiten binnen de doelstellingen van het fonds, te verwerken in het jaarrekeningenresultaat 2022;

de middelen uit de reserve "Crisis- en herstelfonds" toe te voegen aan de exploitatie voor:

- € 4.385.000 op Programma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
- € 100.000,- op Programma Levendig, leefbaar & veilig Dordrecht;
- € 400.000,- op Programma Gezond, sociaal & zorgzaam Dordrecht;
- € 100.000,- op Programma Lerend & ondernemend Dordrecht,

en de begroting dienovereenkomstig te wijzigen conform de begrotingswijziging met het nummer 55103.

Aldus besloten in de vergadering van